

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma:

Kfv.II.37.322/2023/2.

A tanács tagjai:

Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke
Dr. Bögös Fruzsina előadó bíró
Dr. Figula Ildikó bíró
Dr. Kovács András bíró
Dr. Szilas Judit bíró

A felperes:

felperes
(cím1)

A felperes képviselője:

Dr. Kovács M. Attila Ügyvédi Iroda
Dr. Kovács M. Attila ügyvéd
(cím2)

Az alperes:
Kormányhivatal

Győr-Moson-Sopron Vármegyei
(9021 Győr, Árpád út 28–32.)

Az alperes képviselője:

Dr. Herédi Erika kamarai jogtanácsos

A per tárgya:

környezetvédelmi ügy

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

a felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Győri Törvényszék 1.K.701.258/2022/14.

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Győri Járási Hivatala által 2713-23/2018. számú és GY/40/05965-15/2021. számon módosított egységes környezethasználati és egyben környezetvédelmi működési engedéllyel (továbbiakban: engedély) rendelkezik a J. ... hrsz.-ú ingatlanon folytatott hulladékártalmatlanítási tevékenységre.

[2] A környezetvédelmi hatáskörben eljáró alperes a Győr-Moson-Sopron Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Mosonmagyaróvári Katasztrófavédelmi Kirendeltségének (a továbbiakban: Katasztrófavédelmi Kirendeltség) a megkeresése alapján supervisor ellenőrzést folytatott a felperes telephelyén. A hatóság az eljárás megindításáról az előzetes értesítést az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 104.§ (3) bekezdése alapján mellőzte. Az eljárás során az alperes 2022. május 19. napján helyszíni szemlét folytatott a telephelyen. A szemléről az értesítést az Ákr. 68. § (2) bekezdése alapján mellőzte. A helyszíni szemlén a Katasztrófavédelmi Kirendeltség megkeresése alapján részt vett a hulladékgazdálkodási hatáskörben eljáró Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal (továbbiakban: hulladékgazdálkodási hatóság) is.

[3] Az alperes GY/40/02738-4/2022. számú határozatának I. pontjában a felperest az engedély II. fejezetének 5.1. alpontjában foglalt hulladék ártalmatlanítási technológia és a IV. fejezetében jóváhagyott előzetes rekultivációs tervben foglaltak betartására, a lerakással történő hulladék ártalmatlanítás folyamatos kompaktoros tömörítéssel történő végzésére, továbbá az előzetes rekultivációs terv szerint 1:2 meredekségű rézsű kialakítását biztosító intézkedési terv készítésére és az intézkedési tervnek a határozat III. pontja szerinti határidőben a hatósághoz jóváhagyásra történő benyújtására kötelezte. Az alperes a határozat II. pontjában a felperest az engedély előírásaitól eltérően folytatott tevékenység miatt 300.000 Ft bírság megfizetésére kötelezte.

[4] A hulladékgazdálkodási hatóság ellenőrzésének eredményeként megállapította, hogy a hulladéklerakó üzemeltetéséhez szükséges kiszolgáló berendezések nem állnak rendelkezésre, az engedélyben szereplő 3 db kompaktor közül 2 db üzemképtelen, 1 db pedig nem található a telephelyen. A kialakított rézsű meredeksége nem felel meg sem az 1:2, sem a 3:2 arányú meredekségnek. A felperes nyilatkozata alapján a rézsűbe nem került beépítésre polietilén geocella sem. A hulladéklerakó meredeksége a szemle időpontjában a Kft. felőli oldalon megközelítette a függőleges, azaz közel 70-80°-os hajlásszöveget. Mindezek alapján az alperes megállapította, hogy a felperes a hulladékártalmatlanítási tevékenységét az engedély rendelkezéseitől és az engedélyben jóváhagyott előzetes rekultivációs tervtől eltérően folytatja. Ezért a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet (továbbiakban: Khvr.) 26. § (4) bekezdése alapján a felperest az engedélyben rögzített feltételek betartására kötelezte, továbbá a felperessel szemben bírságot szabott ki.

[5] A felperes keresetében az alperes határozatának megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

[6] Az eljáró bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította.

[7] A felperes hatáskör hiányával kapcsolatos érvelése körében a Khvr. 26. § (4) bekezdésére hivatkozott, és kifejtette, hogy az engedély előírásaitól eltérő tevékenység esetén a környezetvédelmi hatóság kötelezi az érintett személyt az engedély betartására, illetve a jogsértés miatt bírságot szab ki. A hulladékártalmatlanítás körében az engedély egyértelmű előírást tartalmaz arra vonatkozóan, hogy azt a felperesnek kompaktoros tömörítéssel kell végeznie. Ugyanígy az előzetes rekultivációs tervet az engedélyben hagyta jóvá az alperes, mint ahogy az engedély tartalmazza a rézsű kialakítására vonatkozó hulladékgazdálkodási előírást is. Ezen előírások, függetlenül attól, hogy hulladékgazdálkodási előírásnak minősülnek, egyúttal a környezetvédelmi engedélyben szereplő előírások is, tehát azokat a

környezetvédelmi engedély keretein belül kell az engedélyesnek betartania és annak betartását az említett rendelkezés alapján kizárólag a környezetvédelmi hatóság vizsgálhatja.

[8] Kifejtette, figyelemmel az Ákr. 62. § (2) bekezdésére, nem kizárt, hogy a hatóság más hatóság által végzett ellenőrzés eredményét és annak megállapításait a döntése során felhasználhassa. Az Ákr. 99. §-ában foglalt előírás nem sérül, mivel ez a rendelkezés kizárólag azt rögzíti, hogy a hatóság a hatáskörének keretei között ellenőrzi a jogszabályi rendelkezések betartását. A perbeli esetben a környezetvédelmi hatóság a környezetvédelmi engedély előírásainak betartását ellenőrizte akként, hogy a hulladékgazdálkodási kérdésekben a hulladékgazdálkodási hatóság ellenőrzésének eredményét használta fel.

[9] Megállapította, az Ákr. 101. § (1) bekezdés a) pontja és 50. § (6) bekezdése nem sérült, mert a 8 napos határidő nem objektív, jogvesztő határidő, tehát a jogszabály nem fűzi a kötelezettség megállapításának és a bírság mellőzésének jogkövetkezményét ahhoz, ha a hatóság a jogsértés megállapítását követő 8 napon belül nem indítja meg az eljárást. A supervisor ellenőrzésről való előzetes értesítés elmaradása körében arra hivatkozott, hogy az Ákr. 104. § (3) bekezdésére figyelemmel a perbeli esetben az eljárás tárgya annak vizsgálata volt, hogy a felperes az engedélyben foglaltaknak megfelelően végzi-e a tevékenységét. Ennek megítélése olyan ténykérdés, amelyet nyilvánvalóan nem befolyásolhat az, hogy a hatósági ellenőrzésről, illetve a helyszíni szemléről a hatóság kifejezetten értesítette-e előzetesen az ügyfelet vagy sem. A felperes továbbá nem hivatkozott olyan tényre, körülményre, amely az ellenőrzés alapján tett megállapításokat érdemben befolyásolta volna akkor, hogy ha a hatósági ellenőrzésről, illetve a szemléről előzetesen értesíti a hatóságot.

[10] Az ellenőrzés során megállapítható volt, hogy a felperes az engedélyben foglaltakkal szemben kompaktoros tömörítést nem végez, ezt maga sem vitatta. A Khvr. 26.§ (4) bekezdése alapján az engedélytől eltérő tevékenység objektív jogkövetkezménye az engedély betartására irányuló kötelezés és a bírság kiszabása is. A szankció tehát nem felróhatóság alapú, az önhiba hiánya és az e körben tett felperesi előadás tehát a jogsértés megállapítása és a bírság kiszabása körében relevanciával nem bír.

[11] A bírság kiszabása körében osztotta azt a felperesi érvelést, hogy a tüzesetek száma és a tűzoltási tevékenység akadályozottsága, valamint az engedélytől eltérő tevékenység folytatása közötti okozati összefüggés feltárása nem az alperes, mint környezetvédelmi hatóság feladata, tekintettel arra, hogy tűzvédelmi kérdésekben sem kompetenciával, sem pedig hatáskörrel nem rendelkezik. Az alperes ugyan hivatkozott arra, hogy e körben a döntését a Katasztrófavédelmi Kirendeltség 35840/666-8/2020.ált. számú véleményére alapozta, mely vélemény a közigazgatási perben becsatolásra került. Annak tartalmából azonban egyértelmű megállapítást nem lehet leszűrni arra vonatkozóan, hogy a kompaktoros tömörítés hiánya, illetve a nem megfelelő meredekségű rézsű kialakítása bármilyen módon közvetlen okozati összefüggésben állt a tüzesetek számával, illetve a tűzoltási tevékenység akadályozottságával.

A felülvizsgálati kérelem

[12] A felperes a jogerős ítélet ellen a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 117. § (1) bekezdésében foglalt határidőn belül felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyben elsődlegesen a jogerős ítélet megváltoztatását, az alperes határozatának hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárt bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[13] Felülvizsgálati kérelmében állította, hogy a jogerős ítélet az eljárt hatóság hatásköre tekintetében ellentmondó megállapításokat tett, megsértve ezzel a Kp. 84. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a

továbbiakban: Pp.) 346. (5) bekezdését. Kifogásolta az ítéleti megállapításokat az eljárás megindítására nyitva álló határidő elmulasztása, a rézsüre és a kompaktor hiányának kimentésére vonatkozó megállapítások körében, végül pedig az elévüléssel kapcsolatos és a tűzvédelmi körben tett megállapítások ellentmondásosságára hivatkozott.

[14] A felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ad) alpontjai, valamint b) pontja alapján kérte, a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége, valamint a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme és az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt.

[15] Álláspontja szerint a közzétett kúriai határozatok, valamint az 1/2019. KMPJE határozat III.5.4., III.5.5. pontjai kifejezetten foglalkoztak azzal a jogkérdéssel, hogy milyen keretek között vizsgálja felül a közigazgatási perben eljáró bíróság a közigazgatási hatóság hatáskörét, illetve annak nem megfelelő megválasztását. A jogerős ítélet egyszerre állapította meg a hulladékgazdálkodási hatóság és a környezetvédelmi hatóság hatáskörének fennállását azzal, hogy elfogadta a környezetvédelmi hatósági hatáskörben hozott határozat alapjául a hulladékgazdálkodási hatóság tényállástisztázási cselekményeit.

[16] Arra is hivatkozott, hogy az Ákr. 99. §-a és a Kúria ítélezési gyakorlata szerint már az ellenőrzés is az eljáró, jelen esetben a környezetvédelmi hatóság hatáskörébe tartozó közigazgatási tevékenység. Így az elsőfokú bíróság – bár előtte ismert volt – ezt a kérdést nem a Kúria Kfv.II.37.542/2022/10. számú ítéletével összhangban ítélte meg, ezzel megsértette a Pp. 346. § (5) bekezdésében foglaltakat. Kifejtette, a perrel érintett jogkérdés kifejezetten megjelent több közzétett kúriai határozatban is, így a Kfv.III.37.877/2020/10. számon közzétett ítéletben és a Kfv.IV.37.936/2015/8. számú ítéletében. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság szintén eltért a Kfv.II.37.580/2022/7. számú ítéletében megfogalmazott állásponttól, a kimentés lehetőségével összefüggésben. Kifogásolta, hogy az eltérés körében az ítélet nem adott indokolást.

A Kúria döntése és jogi indokai

[17] A Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei nem állnak fenn.

[18] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

- a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata,
- aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,
- ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,
- ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,
- ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve
- b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[19] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani, és azt – a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadási okra hivatkozás esetén azonban meg kell jelölni a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltért.

[20] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja körében a Kúria a kérelmet különösen akkor fogadja be, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdéseket vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatában, kollégiumi véleményében, az elvi iránymutatás más hatályos eszközeiben (irányelv, elvi döntés, kollégiumi állásfoglalás), illetve az általa közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói joggyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. A joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségessége akkor merül fel, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható.

[21] A Kúria az ügy iratait megvizsgálva megállapította, hogy az ügyben nem merült fel olyan elvi jelentőségű jogkérdés, amely a felülvizsgálati kérelem Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján, a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása céljából való befogadását indokolná. E körben a Kúria figyelemmel volt arra, hogy a felperes perbelihez hasonló jogkérdéseket vitató felülvizsgálati kérelmét (egyebek mellett a környezetvédelmi hatóság és a hulladékgazdálkodási hatóság hatásköre és a Khvr. 26. § (4) bekezdése szerinti hatáskör címzettje) Kfv.II.37.542/2022/10. számú ítéletével elbírálta, melyre figyelemmel a befogadás feltétele nem állapítható meg sem azon okból, hogy a Kúria a felmerült jogkérdésben még nem foglalt állást, ahogyan azon okból sem, hogy a felülvizsgálati kérelemben vitatott jogkérdések kapcsán kialakult egységes joggyakorlat továbbfejlesztése lenne szükséges. Erre figyelemmel a kérelem befogadása a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján nem volt lehetséges.

[22] Társadalmi jelentőségre alapozott oknál fogva – Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont – a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor van helye, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt. E befogadási feltétel azt követeli meg, hogy a döntés a társadalom szélesebb körére – legalább áttételesen – jogi hatást gyakoroljon.

[23] A perbeli ítélet a felperes egységes környezethasználati engedélyének ellenőrzésével kapcsolatban született, ami nem vet fel különleges súlyú vagy társadalmilag jelentős jogkérdést, így a felülvizsgálati kérelem befogadása ezen okból sem volt indokolt.

[24] A felperes a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti befogadási ok körében a Pp. 346. § (5) bekezdését jelölte meg. A Kúria ugyanakkor rámutat, hogy ezen befogadási ok körében nem elegendő önmagában a Pp. 346. § (5) bekezdésének megsértésére hivatkozás, mert az indokolási kötelezettség egyrészt nem tekinthető a kérelmező alapvető eljárási jogának, másrészt az eljáró bíróság a felperes által hivatkozott ítéletektől való eltérést ítéletében megindokolta, a Kfv.II.37.542/2022/10. számú ítélettől eltérés pedig nem volt megállapítható, így a körben indokolási kötelezettség az eljáró bíróságot nem terhelte. Erre tekintettel a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok sem indokolta.

[25] A felperes alaptalanul hivatkozott a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontjában rögzített befogadási okra is, mert a hivatkozott jogegységi határozat (1/2019. KMPJE) a semmisség kérdéskörével foglalkozik, a felperes által hivatkozott indokolás III.4., III.5. pontjai a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 121. § (1) bekezdés b) pontja szerinti semmisségi okra vonatkozik, meghatározva az e pont szerinti semmisség vizsgálatának irányát. Azonban sem a jogegységi határozatból, sem az indokolás megjelölt pontjaiból nem következik az, hogy a hatáskör hiányával kapcsolatos jogkérdésben az eljáró bíróság a kialakult joggyakorlattól eltért volna, arra is figyelemmel, hogy a jogegységi határozat nem egyedi ügyekben született döntés.

[26] A felperessel hivatkozottakkal szemben a jogerős ítélet alperes hatáskörével kapcsolatos megállapításai megfelelnek a Kúria Kfv.II.37.542/2022/10. számú ítéletében foglaltaknak, az eljáró bíróság továbbá a Kfv.III.37.877/2020/10. számú ítélet tekintetében az eltérést megindokolta, amely egyebekben megfelel a Kúria Kfv.II.37.542/2022/10. számú ítéletében kifejtetteknek. A Kfv.IV.37.936/2015/8. számú ítélettől való eltérés azért nem ad alapot a perbeli esetben a befogadásra, mert az abban foglaltak, vagyis, hogy a hatáskör hiánya lényeges eljárási jogszabálysértésnek minősül, nem volt vitatott, az eljáró bíróság azonban a perbeli esetben nem állapította meg a hatáskör hiányát, így az, hogy a hatáskör téves megválasztása lényeges eljárásjogi jogsértés-e, nem is képezte a per tárgyát. A felperes végül hivatkozott a Kúria Kfv.II.37.580/2022/7. számú ítéletében a kimentés lehetőségével összefüggésben kifejtett állásponttól való eltérésre, e körben azonban indokolást nem adott elő, és nem jelölte meg, hogy a jogerős ítélet mely megállapításai milyen körben térnek el a hivatkozott ítélettől, annak ellenére, hogy a Kp. 117. § (4) bekezdése szerint ezen befogadási ok esetében meg kell jelölni a közzétett kúriai határozat azon részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér.

[27] A Kúria hivatalból megvizsgálta a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontjában rögzített befogadási okot is és megállapította, hogy az ügyben nem merült fel az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége sem.

[28] A fentiek alapján a Kúria azt állapította meg, hogy jelen ügyben a befogadás feltételei nem állnak fenn, ezért a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdésére alapozottan megtagadta.

[29] A felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadása folytán a felülvizsgálati eljárás lezárult, erre figyelemmel a Kúria az azonnali jogvédelem iránti kérelem elbírálását mellőzte.

A döntés elvi tartalma

[30] *A Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt feltételek hiányában a felülvizsgálati kérelem befogadására nem kerülhet sor.*

Záró rész

[31] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságáról a Kp. 118. § (2) bekezdése alkalmazásával tárgyaláson kívül határozott.

[32] A végzés elleni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. június 7.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Bögös Fruzsina s.k. előadó bíró, Dr. Figula Ildikó s.k. bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró, Dr. Szilas Judit s.k. bíró